

JÄTTIPALSAMI

Nuorta kasvustoa joen varresta toukokuun lopulla 2020.

Tuntomerkit:

Yksivuotinen suurruoho, joka voi kasvaa yli 3m korkeaksi. Kasvustot yleensä kuitenkin lähemmäs 1,5 metrisiä.

Lehdet suikeat ja tiheään hammaslaitaiset. Varressa ja lehdissä tyypillisesti punertavaa väritystä.

Suuret kaksineuvoiset kukat, joka 4 cm kokoiset. Perinteisin väri kukilla on vaaleanpunainen, mutta väri voi olla valkoisesta-tummanpunaiseen. Jos kukinnot ovat keltaiset on kyseessä alkuperäinen laji lehtopalsami.

Yksi kasvi voi tuottaa tuhansia siemeniä. Siementen kypsyttyä siemenkoti repeää ja siemenet sinkoilevat ympäriinsä.

Viihtyy kosteilla ja ravinteikkailla paikoilla. Valtaa helposti alkuperäisten kasvien kasvupaikkoja, jolloin luonnon monimuotoisuus kärsii.

Poisto ja kasvijätteen hävittäminen:

Jättipalsami on haitallisista vieraslajeista yksi helpoiten hävitettävistä. Laji on yksivuotinen, joten jos poisto tehdään ennen siementen kypsymistä ei uusia kasveja pääse kasvamaan tilalle.

Maaperään on kuitenkin aikaisempina vuosina päässyt paljon siemeniä ja niistä kasvi lähtee vielä parina seuraavana vuotena kasvuun. Kitkentää tulisi siis jatkaa niin kauan, kun kasvia esiintyy alueella.

Selvitä aina ennen vieraslajin poiston aloittamista kuka omistaa maa-alueen ja kysy lupa poistotoimenpiteisiin. Samalla kannattaa selvittää voidaanko kasvijäte jättää alueelle maatumaan vai hävitetäänkö se muilla keinoin.

Esiintymän poisto tulee tehdä aina ennen siementen kypsymistä. Jos siemenet ehtivät päästä maaperään on sen vuotisen kasvuston kitkentä turhaa. Jos siemenet ovat ehtineet kypsyä kannattaa aloittaa poisto vasta seuraavana vuonna.

Jokivarsilla ja muiden virtavesien varsilla olisi paras selvittää koko vesistöalueen esiintymät ja aloittaa poistotoimet ylimmästä esiintymästä edeten alavirtaan. Näin lajin poisto olisi tehokkainta eikä uusia siemeniä pääsisi enää virran mukana ajelehtimaan alaosan rannoille.

Yksivuotisena kasvina pienine juurineen se ei kasvukautensa ulkopuolella sido maa-ainesta ja aiheuttaa eroosiota vesistöjen varsilla.

Vesistöjen ääressä olevien esiintymien poisto olisi siis hyvin tärkeää.

Kasvijätteen hävityksestä tulee huolehtia hyvin.

Kasvijäte voidaan kerätä suoraan jätesäkkeihin ja kuljettaa loppukäsiteltäväksi. Mikäli jätteen pois kuljetus ei onnistu, voidaan kasvusto koota kasaksi ja jättää maatumaan.

Jos kasvien annetaan maatua tulee kasa rakentaa niin, että alimmat kasvit tukahtuvat eivätkä pääse enää juurtumaan uudestaan.

Kompostointikin on turvallista, jos kasvi poistetaan ennen kukintavaihetta. Avokompostoria tulee kuitenkin välttää, koska siellä kasvit pääsevät juurtumaan uudestaan.

Kitkeminen:

Pienet kasvustot saadaan helposti hävitettyä kitkemällä, Isommillakin alueilla se onnistuu, jos talkooväkeä on runsaasti paikalla. Jos kuitenkin toimit yksin alueen kitkeminen käy työlääksi ja kannattaa suosia muita menetelmiä.

Jättipalsamin juuristo on hentoinen ja lähellä maanpintaa joten sen poisto on helppia. Kasvi vedetään maasta juurineen irti mahdollisuuksien mukaan heti kasvukauden alussa, tai viimeistään ennen siementen kypsymistä.

Niitto:

Laajojen kasvustojen poistoa voidaan tehdä niittämällä. Niin kuin kitkeminen on niittokin paras tehdä ennen siementen kypsymistä.

Kasvusto kannattaa katkaista mahdollisimman alhaalta, jotta saadaan estettyä pienikokoisimpienkin kasvien kukinta.

Varren tynkä saattaa kuitenkin alkaa uudelleen kasvaa ja tehdä kukinnon ja uusia kasvustoja vesoaa kesän aikana . Tästä syystä niitto kannattaisi tuteuttaa kesän aikana useamman kerran.

Jos vastaasi tulee vieraslaji tee ilmoitus esiintymästä www.vieraslaji.fi sivustolla. Näin helpotat vieraslajeja poistavien tahojan työtä. Heidän on helpompi kartoittaa esiintymiä sekä suunnitella niiden poistoja.

Paimionjoen varressa ja sen valuma-alueella olevista esiintymistä voit ilmoittaa myös sähköpostitse suoraan meille: henna.juntunen@paimio.fi.